

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

Radovi u pčelinjaku tokom januara

Zimski mjeseci su odlični za sagledavanje obavljenih radova u pčelinjaku, za planiranje narednog medobranja, za posjećivanje pčelarskih predavanja, čitanje literature i dr. I najmanji detalji koji se saznaju u ovom periodu mogu biti velika pomoć u toku sezone. Zima nije aktivna pčelarska sezona i to je vrijeme mirovanja ali samo na pčelinjaku. Za pčele u košnicama i za pčelare to ne važi. Pčelar ima posla tokom cijele godine, samo je priroda tih poslova drugačija tokom pojedinih godišnjih doba. Sva zapažanja i radove tokom godine neophodno je evidentirati u pčelarskom dnevniku. Temeljno i objektivno se može analizirati prošla pčelarska godina uz odgovarajuće zaključke i pouke.

Drugi dio posla je planiranje i priprema za ovogodišnju proizvodnju. Neki poslovi se planiraju i rade bez obzira šta je u pčelarenju prioritet. Radi se o uspješnom izimljanju društava, pripremi društava za pašu, izradi satnih osnova i okvira i dr.

Tokom januara pčelar ima obavezu da makar jednom nedeljno obilazi pčelinjak. U zimskim mjesecima je važno da pčelinjak bude zaštićen od vjetra i okrenut prema sunčanoj strani. Svih sniježnih mjeseci snijeg se skida sa leta košnica dok se sa krova ne skida jer je odličan izolator. Ukoliko je više snijega po košnici pčele potroše manje hrane. Mrtve pčele koje se nađu na letu takođe treba redovno uklanjati. Kada se podiže krov košnice provjerava se utopljavajući materijal i ako je mokr zamjenjuje se suvim i čistim. Zbog ventilacije on ne smije da « zadihtuje ». Kada snijeg počne da se otapa uklanja se pažljivo sa poletaljki da nebi preko noći zaledio i zatvorio leto, što bi moglo izazvati uginuće društva. Za vrijeme zime miševi i poljske voluharice pričinjavaju najveću štetu pčelinjaku, jer košnice svojom toplotom i materijalom za ishranu pružaju ovim glodarima veoma povoljnu sredinu za zimovanje.

Najčešće ulaze u košnicu kroz leto ili otvore koje sami prave na osjetljivim mjestima. Kad prodru u košnicu jedu saće, med, cvijetni prah i same pčele. Pčele su tokom zime slabo pokretljive i ne pružaju nikakav otpor, pa ovi glodari izgrizu i iskidaju saće. Ako se prilikom zimskog obilaska pčelinjaka zapazi na letu izgrickano saće i mrtve pčele, košnica se otvara i odstranjuje glodar ukoliko je prisutan. To se radi samo ukoliko je temperatura viša od 10 stepeni. Ukoliko je niža od 10 stepeni košnica se unosi u jednu prostoriju koja nije zagrijana, pažljivo se izvade okviri, odstrani glodar i istim redom zdravi se vraćaju nazad. Zatim se prostorija zagrije da se društvo sredi, pa se opet prostorija rashladi i košnica se vraća na mjesto u pčelinjaku. Prije zagrijavanja na leto se stavlja mrežasta žica da pčele ne bi izlazile napolje. Iz pčelinjaka treba ukloniti sve ono što bi moglo poslužiti kao stanište za ove glodare.

U ovom periodu je neophodno da leto bude otvoreno onoliko koliko omogućava priliv svežeg vazduha u sve ulice gdje su pčele formirale klube. Vodena para koja nastaje u zimskom klubetu odvodi se kroz otvor na poklopnj dasci, koji se provjerava da nije eventualno začepljen. Tako se izbjegava kondenzovanje pare u vodene kapljice koje mogu biti uzrok plesnivosti saća, ramova, zidova košnice i uginuća pčelinjih društava. Pčele se ni u kom slučaju ne smiju uznemiravati. Uznemirenost izaziva tzv. rasturanje klubeta, pri čemu se pčele, usled hladnoće ukoče i uginu. Zbog potresa dolazi do pojave bezmatka, jer se iz rasturenog zimskog klubeta rashlađena matica otkaçi sa sata i izolovana uginu.

Pčelari vole da „osluškuju“ pčelinja društva i da na osnovu zujanja koje se čuje, ustanove da li su društva dobro, da li je matica prisutna i da li imaju hrane. Ravnomjerno i tiho brujanje je siguran znak da je sve u redu u košnici.

Kada se kucne u zid košnice i zujanje se pojača, pa se zatim umiri, to je znak da je društvo u redu. Ako zvuk nije takav onda se preduzimaju odgovarajuće mjere.

Kada pčele nemaju dovoljno kvalitetne hrane u medu, na satonošu se dodaje šećerno – medna pogača. Pčelama će nekoliko dodatih pogača omogućiti bolje prezimljavanje i uspješnu prolećnu obnovu. Povremeno topliji dani tokom ovog mjeseca su izuzetno značajni za prezimljavanje pčela. Naime u medu ima dosta minerala i drugih sastojaka koji se kao nesvarljive materije nagomilavaju u debelom crijevu pčela. Zbog niskih temperatura pčele ne mogu da izlijeću napolje i izmet izbace van košnice, pa su uznemirene, troše hranu, a u težim slučajevima dolazi do proliva i izbacivanja u samu košnicu. I upravo je toliko važan „pročišni let“ pčela, kako bi sadržaj debelog crijeva izbacile van košnice.

Mr Nebojša Veličković